

دستورالعمل جمع آوری، ثبت و راستی آزمایی اطلاعات آبیاری مزارع کشاورزی با آب های نامتعارف

مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دفتر توسعه پایدار و امور فناوری وزارت جهاد کشاورزی

ویرایش اول - شهریور ۱۴۰۱

دستورالعمل جمع آوری، ثبت و راستی آزمایی اطلاعات آبیاری مزارع کشاورزی با آب های نامتعارف

تدوین کنندگان به ترتیب حروف الفبا:

ناهید حسن زاده- کارشناس گروه بهداشت آب و فاضلاب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رضا خدارحمی- رییس گروه پایش آلاینده ها، پسماند و پساب وزارت جهاد کشاورزی

غلامرضا شقاقی- رییس گروه بهداشت آب و فاضلاب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

با عنایت به مصوبات شماره ۹۶۱۷۰/۳۶۰۸۳ مورخ ۸۵/۸/۱۳، شماره ۱۲۰۱۹۷/ت/۳۷۹۶۹ مورخ ۸۶/۷/۱۸ و شماره ۶۶۴۱۸/ت/۵۵۶۰۷ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۳۰ هیات محترم وزیران در خصوص جلوگیری از آبیاری مزارع با فاضلاب، به منظور یکسان سازی آمار و اطلاعات بین دو سازمان جهاد کشاورزی و وزارت بهداشت دستورعمل جمع آوری، ثبت و راستی آزمایی اطلاعات آبیاری مزارع کشاورزی با آب های نامتعارف تهیه شده است.

تعاریف

نوع گروه محصول

- سبزی و صیفی: شامل محصولاتی که خام مصرف می شوند مانند سبزی، خیار، گوجه، کاهو و ...
- زراعی: شامل محصولاتی که عمدتاً در یک سال زراعی کشت و برداشت می شوند مانند گندم، جو، ذرت و ...
- باغی: شامل محصولات درختان مثمر، تاکستان ها و ... می شود.

انواع آب های نامتعارف

- فاضلاب خام: آب حاصل از فعالیت های خانگی، صنعتی، تجاری و اداری می باشد.
- آب خاکستری/آب مخلوط با فاضلاب: به فاضلاب تولیدی حمام ها و دوش های خانگی، روشویی ها و آشپزخانه، آب خاکستری گفته می شود. همچنین رواناب سطحی آلوده آب جاری در مسیل ها، نهرها و کانال های روباز شهری و برون شهری که با فاضلاب خانگی یا صنعتی یا آب خاکستری مخلوط شده باشند، در این گروه قرار می گیرند.
- پساب (فاضلاب تصفیه شده): فاضلابی که تا حدود کیفیت مشخص برای استفاده سودمند مورد نظر، تصفیه شده باشد.

روند تکمیل اطلاعات

در سطح شهرستان

۱. جهاد کشاورزی شهرستان موظف است وضع موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف، سطح زیرکشت را شناسایی و به مرکز بهداشت شهرستان اعلام نماید. (طبق جدول ۱)
۲. مرکز بهداشت شهرستان موظف است آمار اعلامی جهاد کشاورزی شهرستان را با آمار شناسایی شده تطبیق نماید و در صورت تطبیق، علاوه بر بارگذاری در پرتال به جهاد کشاورزی شهرستان اعلام گردد.
۳. در صورت تناقض اطلاعات، جهاد کشاورزی شهرستان جلسه فوری تشکیل داده و در صورت نیاز بازدید مشترک انجام شده و آمار یکسان مورد تایید دستگاه ها نهایی شده و مجدداً به مرکز بهداشت شهرستان ارسال شود. مرکز بهداشت شهرستان در صورت نیاز آمار ثبت شده در پرتال را ویرایش می کند.
۴. جهاد کشاورزی شهرستان آمار یکسان تطبیقی را به جهاد کشاورزی استان ارسال می نماید.

در سطح استان

۵. جهاد کشاورزی استان اطلاعات جهاد کشاورزی شهرستان را پس از تایید به دانشگاه علوم پزشکی ارسال می نماید.
۶. معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی^۱ موظف است آمار اعلامی جهاد کشاورزی استان را با آمار شناسایی شده تطبیق نماید و در صورت تطبیق علاوه بر ارسال به جهاد کشاورزی استان، موارد بارگذاری شده در پرتال را بررسی و تایید نماید.
۷. در صورت تناقض اطلاعات جهاد کشاورزی استان جلسه فوری تشکیل داده و موارد اختلاف مورد بررسی قرار گرفته و آمار نهایی پس از اصلاح و تطبیق به دانشگاه علوم پزشکی ارسال نماید. دانشگاه علوم پزشکی در صورت نیاز آمار ثبت شده در پرتال را ویرایش و نهایی می کند.

در سطح ملی

- مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت گزارش ملی را بصورت فصلی به وزارت جهاد کشاورزی ارسال می نماید که مبنای گزارش اطلاعات دو وزارت خواهد بود.

^۱ در صورت وجود چندین دانشگاه/دانشکده در استان، دانشگاه علوم پزشکی مرکز استان لازم است گزارش های دانشگاههای علوم پزشکی استان را اخذ و جمع نماید.

ردیف	از	ارسال به	بازه زمانی
۱	جهاد کشاورزی شهرستان	مرکز بهداشت شهرستان	۱-۰۵ تیر، مهر، دی، فروردین
۲	مرکز بهداشت شهرستان	- جهاد کشاورزی شهرستان - بارگذاری در پرتال مرکز سلامت محیط و کار	۰۵-۱۰ تیر، مهر، دی، فروردین
۳	جهاد کشاورزی شهرستان (جدول شماره ۱) تشکیل جلسه فوری جهاد کشاورزی با مرکز بهداشت شهرستان و یکسان سازی آمار و اطلاعات شهرستان در صورت تناقض اطلاعات	جهاد کشاورزی استان مرکز بهداشت شهرستان	۱۰-۲۰ تیر، مهر، دی، فروردین
۴	جهاد کشاورزی استان (جدول شماره ۲)	دانشگاه علوم پزشکی (به تفکیک دانشگاه علوم پزشکی)	۲۰-۲۳ تیر، مهر، دی، فروردین
۵	معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی (جدول شماره ۲)	- ارسال به جهاد کشاورزی استان - تایید پرتال	۲۳-۲۶ تیر، مهر، دی، فروردین
۶	تشکیل جلسه فوری جهاد کشاورزی استان و یکسان سازی آمار و اطلاعات در صورت تناقض اطلاعات	دانشگاه علوم پزشکی (به تفکیک دانشگاه علوم پزشکی)	۲۶-۳۰ تیر، مهر، دی، فروردین
۷	وزارت بهداشت	وزارت جهاد کشاورزی	۱-۰۵ مرداد، آبان، بهمن، اردیبهشت

جدول شماره ۱: فرم گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سطح شهرستان

گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سه ماهه سال										
اطلاعات عمومی			گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سه ماهه سال				گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سه ماهه سال			
ردیف	نام استان	نام شهرستان	نوع گروه محصول*	نام محصول	مساحت به هکتار	نوع آب نامتعارف**	نوع گروه محصول	نام محصول	مساحت به هکتار	توسط ناظر

*: نوع گروه محصول:

- سبزی و صیفی
- زراعی
- باغی

** نوع آب نامتعارف:

- فاضلاب خام
- آبهای خاکستری / آب مخلوط با فاضلاب
- پساب (فاضلاب تصفیه شده است)

جدول شماره ۲: فرم گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سطح استان

گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سه ماهه سال									
اطلاعات عمومی			گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سه ماه سال				گزارش وضعیت موجود آبیاری کشاورزی با آب های نامتعارف در سه ماه سال		
ردیف		استان	توسط جهاد کشاورزی استان.....		توسط ناظر				
نوع گروه محصول*	نام محصول	مساحت به هکتار	نوع آب نامتعارف**	نوع گروه محصول	نام محصول	مساحت به هکتار	نوع آب نامتعارف**	نوع آب نامتعارف	مساحت به هکتار

*: نوع گروه محصول:

- سبزی و صیفی
- زراعی
- باغی

** : نوع آب نامتعارف:

- فاضلاب خام
- آبهای خاکستری/ آب مخلوط با فاضلاب
- پساب (فاضلاب تصفیه شده است)